Žvalgymų metu aptikti dar du grindinių fragmentai, kurie atidengti 40–50 cm gylyje ir palinkti *in situ*. Remiantis istoriniais šaltiniais Birutės gatvė, kaip ir Turgaus aikštė, buvo išgrįsta XIX a. 9 dešimtmetyje, o pats grindinys funkcionavo ne ilgiau nei iki XX a. 7 dešimtmečio, tai patvirtina ir archeologinių tyrimų duomenys. Radiniai perduoti saugoti AKM.

Alytaus Street, Birutės Street, Žemaitės Street

In 2023, exploratory excavations were carried out on Alytaus Street, Birutės Street, and Žemaitės Street in Simnas (Alytus district, SW Lithuania), covering a total of 51.4 m^2. Test pits 1–2, 6, 12, and 15–18 revealed layers formed in the 20th–21st centuries. Test pits 3–5, 7, and 14 revealed a mixed deposit of no archaeological value – grey and black sand from the late-19th and 20th centuries with isolated finds from the 18th–20th centuries. The natural layer in these test pits was reached at a depth of 0.55–2.1 m. Test pits 8 and 13 revealed a mixed 19th-century layer starting at a depth of 0.7–1.1 m, with finds spanning the second half of the 17th to the 19th centuries. Test pits 9–11 contained fragments of unworked cobblestone pavement at a depth of 60–80 cm (Fig. 1). One noteworthy find was a wheel-thrown glazed pot decorated with lines and ornamental imprints (Fig. 2). An area of hard, clay-rich sand measuring 0.40 x 1.5 m was observed in section 1, at a depth of 80 cm, with a few finds (late 17th–early 19th centuries(?)) scattered on its surface.

ŠEDUVA

Virginija Ostašenkovienė

Vytauto gatvė 15

Šeduva (Radviliškio r., Šeduvos sen.) įkurta svarbių kelių susikirtimo vietoje. Istoriniuose šaltiniuose ji minima nuo XVI a. pradžios, kai 1529 m. čia įsteigta bažnyčia. Itin didelę įtaką Šeduvos, kaip vieno iš regiono centrų, formavimuisi turėjo Šeduvos parapijos įkūrimas ir Lietuvos didžiojo kunigaikščio dvaro rūmų statyba. Vienas reikšmingiausių įvykių, lėmusių tolimesnę Šeduvos raidą, yra Magdeburgo privilegijos suteikimas 1654 m.

Žvalgomieji tyrimai nuo 1991 m. buvo vykdomi daugelyje Šeduvos miestelio vietų, dalis jų – Vytauto gatvėje, kur fiksuoti XVII–XX a. kultūriniai sluoksniai (*ATL 1994 ir 1995 metais*, 1996, p. 37–39; *ATL 1996 ir 1997 metais*, 1998, p. 390–392; *ATL 2006 metais*, 2007, p. 413–414; *ATL 2009 metais*, 2010, p. 369–372; *ATL 2010 metais*, 2011, p. 386–389; *ATL 2011 metais*, 2012, p. 425–427). 2018 m. archeologiniai tyrimai atlikti prie Vytauto g. 15 PR sienos, kur 7,2 m^2 plote buvo atidengtas 35–40 cm storio pilko maišyto smėlio su degėsiais sluoksnis, kuris pagal radinius datuotas XVII–XVIII a. (*ATL 2018 metais*, 2019, p. 648).

2023 m. detalieji tyrimai ir žvalgymai atlikti Šeduvos senojo miesto vietoje (UK 30340),

1 pav. Plote 1 rastas XVII a. įrankis kraujui nuleisti. V. Ostašenkovienės nuotr.

Fig. 1. A 17th-century bloodletting tool found in area 1.

Vytauto g. 15. Tyrimai vykdyti įrengiamo dujotiekio vietoje, kur detaliai ištirtas 1,68 m² plotas 1 ir žvalgytas 1,43 m² plotas 2. Plote 1 po velėna ir supilto smėlio sluoksniu 30 cm gylyje atidengtas fragmentiškai išlikęs iš neskaldytų nedidelių (8x8–16x12 cm dydžio) akmenų sudėtas grindinys, datuojamas XX a. I puse. Geriausiai išlikusi 60 cm pločio grindinio dalis netrukdė dujotiekiui įrengti, todėl jis išsaugotas, o tyrimai pratęsti 1,4x1,2 m pločio plote. Po grindiniu, 40–90 cm gylyje, fiksuotas maišytas pilkos žemės ir smėlio sluoksnis, kuriame rastos 3 neglazūruotos keramikos šukės. 0,9–1,15 m gylyje atidengtas tamsiai maišytas pilkos žemės ir smėlio sluoksnis, kuriame rasta buitinės keramikos ir gyvūnų kaulų. Radiniai datuojami XVIII–XIX a. 1,15–1,35 m gylyje atidengtas maišytas smėlio ir pilkos žemės sluoksnis su raudonų rankų darbo plytų fragmentais, neglazūruotos ir glazūruotos keramikos šukėmis. Čia rastas geležinis įrankis kraujui nuleisti (1 pav.). 1,35 m gylyje šurfo PR pusėje atidengta ūkinė duobė 1 (2 pav.). Ji 75–90 cm pločio ir 50 cm gylio, užpildas – pilka žemė maišyta su moliu. Duobėje gausiai rasta neglazūruotos ir glazūruotos keramikos bei gyvūnų kaulų, keletas žalia glazūra dengtų plokštinių koklių fragmentų, taip pat perdegusių suskilusių akmenų ir degėsių. Pagal radinius duobė datuojama XVII a. Įžemis pasiektas 1,35–1,85 m gylyje. Žvalgytame plote 2 fiksuoti permaišyti sluoksniai be radinių.

Tyrimų metu surinkta daugiau nei 300 archeologinių radinių, kurie perduoti saugoti DKIM.

15 Vytauto Street

The investigation at 15 Vytauto Street in Šeduva (Radviliškis district, N Lithuania) comprised a detailed excavation (1.68 m²) and a field survey (1.43 m²). The detailed excavation in area 1 revealed a cultural layer extending to a depth of 1.85 m, with finds spanning the first half of the 17th–20th centuries (Fig. 1). A 17th-century pit was also investigated (Fig. 2). The survey of area 2 revealed mixed layers that yielded no finds.

2 pav. XX a. I pusės akmenų grindinys ir XVII a. ūkinė duobė plote 1. V. Ostašenkovienės nuotr.

Fig. 2. A cobblestone pavement from the first half of the 20th century and a 17th-century pit in area 1.

ŠIAULIAI

Evelina Mačiokaitė,
Žilvinas Girtavičius

Tyrimai Šiaulių mieste

2023 m. atlikti archeologiniai tyrimai Šiauliuose planuotų pusiau požeminių atliekų konteinerių aikštelių įrengimo vietose: Aušros takas 7, Dvaro g. 79, Tilžės g. 150, 190, Trakų g. 24, Varpo g. 27, Vasario 16-osios g. 49, Vilniaus g. 120. Šiose į Šiaulių senojo miesto vietos (UK 27097) teritoriją patenkančių aikštelių vietose buvo atlikti žvalgomieji tyrimai – ištirti 8 1–2 m² dydžio šurfai, 11,5 m² plotas. Vėliau atlikti žvalgymai būsimų konteinerių aikštelėse Tilžės g. 150, 190 ir Vilniaus g. 120 , bendrai žvalgytas